C/2025/3711

17.9.2025

P9_TA(2024)0381

Pyrkimykset esittää jälleen ulkomaisia agentteja koskevaa lakia Georgiassa ja lain kansalaisyhteiskuntaa koskevat rajoitukset

Euroopan parlamentin päätöslauselma 25. huhtikuuta 2024 pyrkimyksistä esittää jälleen ulkomaisia agentteja koskevaa lakia Georgiassa ja lain kansalaisyhteiskuntaa koskevista rajoituksista (2024/2703(RSP))

(C/2025/3711)

Euroopan parlamentti, joka

— ottaa huomioon aiemmat päätöslauselmansa Georgiasta,

— ottaa huomioon 17. huhtikuuta 2024 annetun korkean edustajan ja naapuruuspolitiikasta ja laajentumisesta vastaavan komission jäsenen julkilausuman ”ulkomaisen vaikuttamisen avoimuutta” koskevan lain hyväksymisestä,

— ottaa huomioon 4. huhtikuuta 2024 annetun Euroopan ulkosuhdehallinnon julkilausuman ”ulkomaisen vaikuttamisen avoimuutta” koskevasta lakiehdotuksesta,

— ottaa huomioon 14. ja 15. joulukuuta 2023 kokoontuneen Eurooppa-neuvoston päätelmät,

— ottaa huomioon 8. marraskuuta 2023 annetun komission vuoden 2023 tiedonannon EU:n laajentumispolitiikasta (COM(2023)0690),

— ottaa huomioon Euroopan unionin, Euroopan atomienergiayhteisön ja niiden jäsenvaltioiden sekä Georgian välisen assosiaatiosopimuksen ([1]),

— ottaa huomioon kansalaisoikeuksia ja poliittisia oikeuksia koskevan kansainvälisen yleissopimuksen,

— ottaa huomioon Euroopan ihmisoikeussopimuksen,

— ottaa huomioon 18. huhtikuuta 2024 annetun ulkoasiainvaliokunnan puheenjohtajan, suhteista Etelä-Kaukasiaan vastaavan valtuuskunnan puheenjohtajan ja Georgiaa käsittelevän Euroopan parlamentin pysyvän esittelijän yhteisen julkilausuman ”ulkomaisen vaikuttamisen avoimuutta” koskevan lakiehdotuksen esittämisestä uudelleen Georgiassa,

— ottaa huomioon työjärjestyksen 132 artiklan 2 ja 4 kohdan,

A. ottaa huomioon, että mielipiteen-, sanan- ja yhdistymisvapauden sekä rauhanomaisen kokoontumisvapauden harjoittaminen kuuluu Georgian perustuslaissa vahvistettuihin perusoikeuksiin;

B. ottaa huomioon, että Georgia on allekirjoittanut ihmisoikeuksien yleismaailmallisen julistuksen ja Euroopan ihmisoikeussopimuksen ja on Euroopan neuvoston ja Euroopan turvallisuus- ja yhteistyöjärjestön jäsen ja että se on siten sitoutunut noudattamaan demokratian ja oikeusvaltion periaatteita ja kunnioittamaan perusvapauksia ja ihmisoikeuksia;

C. ottaa huomioon, että Euroopan unioni odottaa Georgian EU:n ehdokasmaana noudattavan assosiaatiosopimusta ja muita tekemiään kansainvälisiä sitoumuksia kaikilta osin ja erityisesti täyttävän ne edellytykset ja toteuttavan ne toimet, jotka esitettiin 8. marraskuuta 2023 annetussa komission suosituksessa; ottaa huomioon, että Eurooppa-neuvosto myönsi Georgialle ehdokasmaan aseman nimenomaan edellyttäen, että nämä toimet toteutetaan; ottaa huomioon, että suosituksessa kehotettiin Georgiaa varmistamaan kansalaisyhteiskunnan vapaa toiminta (9. toimi) ja torjumaan EU:ta ja sen arvoja koskevaa disinformaatiota (1. toimi) ja että lakiehdotus on molempien tavoitteiden vastainen;

D. ottaa huomioon, että Georgian parlamentti hyväksyi 17. huhtikuuta 2024 ”ulkomaisen vaikuttamisen avoimuutta” koskevan lain ensimmäisessä käsittelyssä äänin 83 puolesta ja ei yhtään vastaan huolimatta Georgian kansalaisten joukkomielenosoituksista, Georgian presidentin kritiikistä, jossa hän kutsui lakiehdotusta maan EU:hun yhdentymisen sabotoinniksi, ja Georgian eurooppalaisten kumppanien toistuvista kehotuksista peruuttaa lakiehdotus; ottaa huomioon, että laki vaatisi organisaatioita, jotka saavat yli 20 prosenttia rahoituksestaan ulkomailta, rekisteröitymään kahden kuukauden kuluessa ”ulkovaltojen etuja ajaviksi organisaatioiksi” ja luokittelemaan itsensä sellaisiksi; ottaa huomioon, että näihin organisaatioihin kohdistettaisiin ylimääräistä valvontaa, raportointivaatimuksia ja mahdollisesti seuraamuksia, kuten enintään 25 000 larin suuruisia hallinnollisia seuraamuksia; ottaa huomioon, että laki rajoittaisi huomattavasti median ja kansalaisjärjestöjen mahdollisuuksia toimia vapaasti;

([1]) EUVL L 261, 30.8.2014, s. 4.

E. katsoo, että oikeutetulla tavoitteella varmistaa ulkomaista rahoitusta saavien kansalaisjärjestöjen avoimuus ei voida mitenkään perustella toimenpiteitä, joilla rajoitetaan niiden toimintaa, ei etenkään demokratian, ihmisoikeuksien ja oikeusvaltion alalla;

F. ottaa huomioon, että tätä lakiehdotusta esitetään ajankohtana, jona Georgian kansalaisyhteiskuntaan ja riippumattomiin tiedotusvälineisiin sekä kansainvälisiltä avunantajilta saatavaan demokratiatukeen kohdistuu yhä enemmän hyökkäyksiä, ja että sillä ilmeisesti pyritään kaventamaan kansalaisyhteiskunnan toimintamahdollisuuksia ja vaientamaan kriittisiä ääniä muun muassa estämällä ulkomaisen rahoituksen saanti; ottaa huomioon, että tämä lakiehdotus on vain viimeisin Georgian hallituksen monista vaaleja edeltävistä lainsäädäntö- ja muista aloitteista, joihin lukeutuvat myös ilmoitus perustuslakimuutoksista ”hlbt-propagandan” torjumiseksi ja naisten sukupuolikiintiöitä parlamentissa koskevan toimen kumoaminen ja jotka vaarantavat demokraattiset uudistukset ja edistävät EU:ta, sen arvoja ja politiikkoja koskevan disinformaation levittämistä; toteaa, että Euroopan parlamentti on jo aiemmissa päätöslauselmissaan kehottanut toteuttamaan toimia, joilla vähennetään oligarkkien eturyhmien tuhoisaa roolia Georgian politiikassa ja taloudessa, muun muassa ajojahdissa, joka kohdistuu poliittisin perustein toimittajiin ja poliittisiin vastustajiin, kuten entiseen presidenttiin Mikheil Saakašviliin, jonka parlamentti on kehottanut vapauttamaan humanitaarisista syistä, jotta hän voisi hakeutua sairaanhoitoon ulkomailla;

1. tuomitsee jyrkästi sen, että on esitetty uudelleen ”ulkomaisen vaikuttamisen avoimuutta” koskeva kiistanalainen lakiehdotus, joka asettaisi kansalaisyhteiskunnalle ja riippumattomille tiedotusvälineille niitä heikentäviä rajoituksia ja haittaisi siten niiden vapaan toiminnan mahdollisuuksia, minkä vuoksi Georgian kansalaiset, kansalaisjärjestöt, riippumattomat tiedotusvälineet, merkittävät julkisuuden henkilöt ja maan eurooppalaiset ja kansainväliset kumppanit ovat vastanneet siihen massiivisin protestein;

2. korostaa, että lakiehdotus on ristiriidassa EU:n arvojen ja demokraattisten periaatteiden sekä Georgian EU-jäsenyyspyrkimysten kanssa, vahingoittaa Georgian kansainvälistä mainetta ja vaarantaa maan euroatlanttisen yhdentymisen;

3. korostaa, että neuvotteluja EU:hun liittymisestä ei pitäisi aloittaa niin kauan kuin tällainen laki on osa Georgian oikeusjärjestystä;

4. kehottaa siksi Georgian parlamenttia keskeyttämään lain hyväksymiseen johtavat parlamentaariset menettelyt ja Georgian hallitusta noudattamaan sitoumuksia, jotka se antoi maaliskuussa 2023, kun se ilmoitti peruuttavansa ehdoitta lakiehdotuksensa, jolla rajoitettiin kansalaisyhteiskunnan ja riippumattomien tiedotusvälineiden toimintaa, ja pidättäytyvänsä ehdottamasta tällaista lakia uudelleen; kehottaa Georgian hallitusta myös pidättäytymään esittämästä uusia lainsäädäntöehdotuksia, jotka ovat ristiriidassa demokratian, oikeusvaltion, ihmisoikeuksien ja perusvapauksien periaatteiden kanssa ja jotka näin ollen olisivat EU:hun liittymistä koskevien niin kutsuttujen Kööpenhaminan arviointiperusteiden vastaisia;

5. korostaa, että lakiehdotus on vastoin Georgian kansan suuren enemmistön toiveita elää demokraattisessa yhteiskunnassa, jatkaa demokraattisia ja oikeusvaltiouudistuksia, tavoitella tiivistä yhteistyötä euroatlanttisten kumppaneiden kanssa ja pyrkiä EU-jäsenyyteen;

6. painottaa, että oikeus sanan- ja kokoontumisvapauteen ja rauhanomaiseen mielenosoitukseen ovat perusvapauksia ja niitä on kunnioitettava kaikissa olosuhteissa, erityisesti EU:n jäseneksi pyrkivässä maassa;

7. kehottaa Georgian hallitusta kunnioittamaan Georgian kansalaisten perustuslaillisia oikeuksia ja ilmaisee siksi huolensa tiedoista, joiden mukaan mellakkapoliisit ovat käyttäneet suhteetonta voimaa saadakseen kiistanalaista lakiehdotusta vastaan protestoineet mielenosoittajat hajaantumaan; kehottaa Georgian viranomaisia tutkimaan, ketkä ovat olleet vastuussa laittomasta ja suhteettomasta voimankäytöstä, ja saattamaan kyseiset henkilöt tilille teoistaan;

8. korostaa, että kansalaisyhteiskunnan ja riippumattomien tiedotusvälineiden rooli julkisen vallan vartijana on keskeinen demokraattisen yhteiskunnan kannalta ja ratkaisevan tärkeä EU-jäsenyyteen liittyvien uudistusten edistämisessä, ja kehottaa siksi Georgian viranomaisia tekemään kaikkensa taatakseen suotuisan ympäristön, jossa kansalaisyhteiskunta ja riippumattomat tiedotusvälineet voivat kukoistaa;

9. tuomitsee sen, että Georgian hallitus ottaa mallia samankaltaisesta erittäin kiistanalaisesta Venäjän lainsäädännöstä, kuten Venäjän ”ulkomaisia agentteja” koskevasta laista, jolla tarkoituksellisesti leimataan ja syrjitään kansalaisjärjestöjä ja aktivisteja ja jota on myös käytetty Venäjän Ukrainaa vastaan käymän hyökkäyssodan vastustamisen ja maassa vielä jäljellä olevien kriittisten äänten vaientamiseksi;

10. palauttaa mieliin, että Eurooppa-neuvosto myönsi 14. ja 15. joulukuuta 2023 Georgialle ehdokasmaan aseman edellyttäen, että 8. marraskuuta 2023 annetussa komission suosituksessa esitetyt asiaankuuluvat toimet toteutetaan; toteaa, että suosituksessa kehotettiin Georgiaa varmistamaan kansalaisyhteiskunnan vapaa toiminta ja torjumaan EU:ta ja sen arvoja koskevaa disinformaatiota, ja painottaa, että lakiehdotus on molempien tavoitteiden vastainen;

11. muistuttaa Georgian hallitusta sen EU:n jäsenyyttä hakiessaan antamista sitoumuksista ja hyväksymistä arvoista ja periaatteista, ja kehottaa komission varapuheenjohtajaa / unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkeaa edustajaa, naapuruuspolitiikasta ja laajentumisesta vastaavaa komission jäsentä ja komission puheenjohtajaa tekemään samoin;

12. kehottaa komissiota toimittamaan väliarvioinnin Georgian edistymisestä 8. marraskuuta 2023 annetussa komission suosituksessa mainittujen yhdeksän toimen täytäntöönpanossa;

13. kehottaa komissiota arvioimaan pikaisesti Georgian suunnitellun ”ulkomaisia agentteja” koskevan lain vaikutusta siihen, täyttääkö Georgia edelleen viisumivapautta koskevat välitavoitteet, etenkin perusoikeuksia koskevan välitavoitteen, joka on EU:n viisumivapauspolitiikan keskeinen osa;

14. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita arvioimaan lakiehdotuksen vaikutusta EU:n asemalle avunantajana Georgiassa ja tiedottamaan Georgian hallitukselle ja parlamentille selkeästi tästä mahdollisesta vaikutuksesta ja lakiehdotuksen seurauksista EU:n rahoitukselle ylipäänsä;

15. kehottaa Georgian hallitusta palaamaan EU:hun yhdentymisen tielle, noudattamaan sitoumuksiaan kunnioittaa, vahvistaa ja edistää demokratiaa, oikeusvaltiota, ihmisoikeuksia ja perusvapauksia sekä ryhtymään Georgian kansalaisyhteiskunnan ja poliittisen opposition kanssa vallitsevassa sitoutumisen ja yhteistyön hengessä toden teolla panemaan kaikilta osin täytäntöön niitä toimia, joita ehdokasmaan aseman ja EU:n jäsenyyden edellytysten täyttäminen edellyttää;

16. pitää valitettavana Georgian ainoan oligarkin Bidzina Ivanišvilin, joka palasi aktiiviseen politiikkaan 30. joulukuuta 2023 ryhtymällä Georgialainen unelma -puolueen kunniapuheenjohtajaksi, henkilökohtaista roolia nykyisessä poliittisessa kriisissä ja jälleen uudessa yrityksessä haitata maan suuntautumista länteen ja kääntää se kohti Venäjää; kehottaa jälleen neuvostoa ja EU:n demokraattisia kumppaneita harkitsemaan henkilökohtaisten pakotteiden määräämistä Ivanišvilille tämän roolista Georgian poliittisen prosessin heikentämisessä ja kansan etujen vastaisessa toiminnassa;

17. toteaa jälleen tukevansa horjumatta Georgian kansan oikeutettuja Eurooppaan suuntautuvia pyrkimyksiä ja sen toivetta elää vauraassa maassa, jossa ei esiinny korruptiota ja jossa kunnioitetaan täysin perusvapauksia, suojellaan ihmisoikeuksia ja taataan avoin yhteiskunta ja tiedotusvälineiden riippumattomuus; korostaa, että päätöstä myöntää Georgialle EU:n ehdokasmaan asema perusteltiin toiveella antaa tunnustusta Georgian kansalaisyhteiskunnan saavutuksille ja demokratiaponnisteluille sekä EU-jäsenyyden vakuuttavalle tuelle sen kansalaisten parissa;

18. kehottaa Georgialainen unelma -puolueen johtamaa enemmistöä peruuttamaan hlbtiq-henkilöiden oikeuksia rajoittavan perustuslakia koskevan ehdotuksensa, joka ei ole hyökkäys ainoastaan hlbtiq-yhteisöä myös sananvapautta ja vapaata kansalaisyhteiskuntaa vastaan;

19. kehottaa jälleen Georgian viranomaisia vapauttamaan entisen presidentin Mikheil Saakašvilin humanitaarisista syistä ja antamaan hänelle mahdollisuuden saada asianmukaista sairaanhoitoa ulkomailla; toteaa, että hänen tapauksensa korostaa entisestään oikeusjärjestelmän aidon uudistamisen merkitystä;

20. pyytää, että Euroopan turvallisuus- ja yhteistyöjärjestön / demokraattisten instituutioiden ja ihmisoikeuksien toimiston puolueeton ja riippumaton, pitkällä aikavälillä toimiva kansainvälinen vaalitarkkailuvaltuuskunta lähetetään seuraamaan maan tulevia parlamenttivaaleja lokakuussa 2024;

21. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman komission varapuheenjohtajalle / unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkealle edustajalle, neuvostolle, komissiolle, jäsenvaltioiden hallituksille ja parlamenteille, Euroopan neuvostolle, Euroopan turvallisuus- ja yhteistyöjärjestölle sekä Georgian presidentille, hallitukselle ja parlamentille.